

A Tihanyi Obszervatórium folyamatosan ellátta mérési és nemzetközi adat-szolgáltatási feladatait. Az óraátlagok előzetes feldolgozása és a bázis kiegyenlítése alapján a mért földmágneses komponensek éves átlagértéke Tihanyban, az 1986,5 epochára:

$$\begin{aligned} D &= 1^\circ 34,8' \\ H &= 21454 \text{ nT} \\ Z &= 42358 \text{ nT} \\ F &= 47479 \text{ nT} \end{aligned}$$

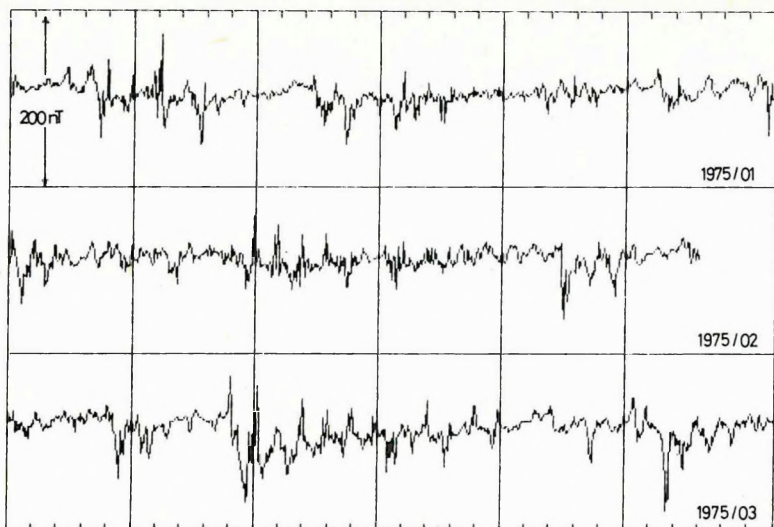
Mérési szintünk ellenőrzésére összehasonlító méréseket végeztünk a Belski Obszervatóriummal (Lengyelország) és a Grockai Obszervatóriummal (Jugoszlávia), ill. az Ógyallai Obszervatórium (Hurbanovo, Csehszlovákia) munkatársai mértek Tihanyban. Az összemérések az intenzitás komponensekben néhány nT-n belüli ($< 2\text{--}5 \text{ nT}$) pontosságnak megfelelő szintstabilitást mutatnak.

Folytattuk az obszervatóriumi óraátlag adatsor analízisét, egy kiválasztott tesztidőszak (1973–74–75) horizontális intenzitás adatsorán (100. ábra). Megvizsgáltuk a szűréssel leválasztott szabályos napi menet alakulását, illeszkedését az empirikus nyugodt napi (Sq) menethez, és a háborgatott időszakok szabályos napi komponensének megjelenését. A vizsgálatok alapján az alábbiak állapíthatók meg:

- az óraátlag adatsor alkalmas szűrése fázisban és amplitúdóban a szabályos napi menet egyszerű meghatározását teszi lehetővé (101. ábra);
- az Sq menet tisztán 24 órás periódusú jelként elsősorban a téli–nyári napfordulók környékén jelentkezik (102. ábra);
- a reziduál adatsor a háborgatott időszakok szabályos napi változását is jól mutatja, ezért különösen alkalmas az Sq – Ds átmenetek tanulmányozására (103. ábra).

Az országos alaphálózatmérések adatait az IGRF '85-ös együtthatókkal újraszámoltuk. A Hurbanovoi Obszervatórium munkatársaival együttműköd-

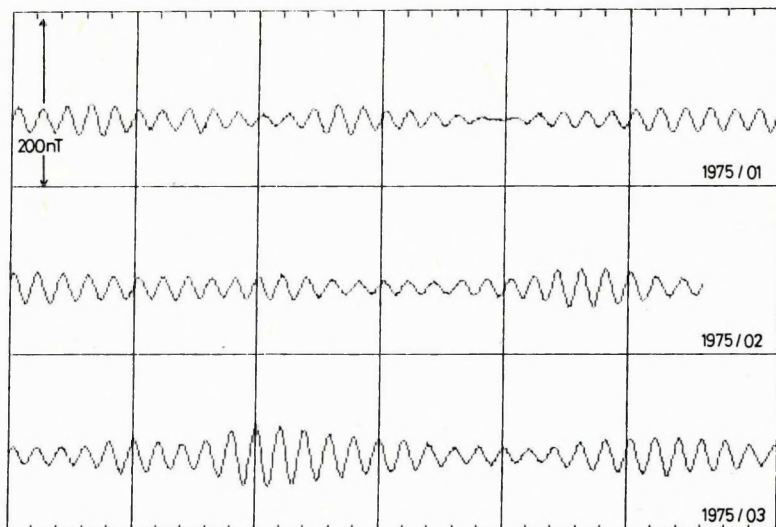
* Hegyemi L., Körmendi A., Lomniczi T., Szabó Z.

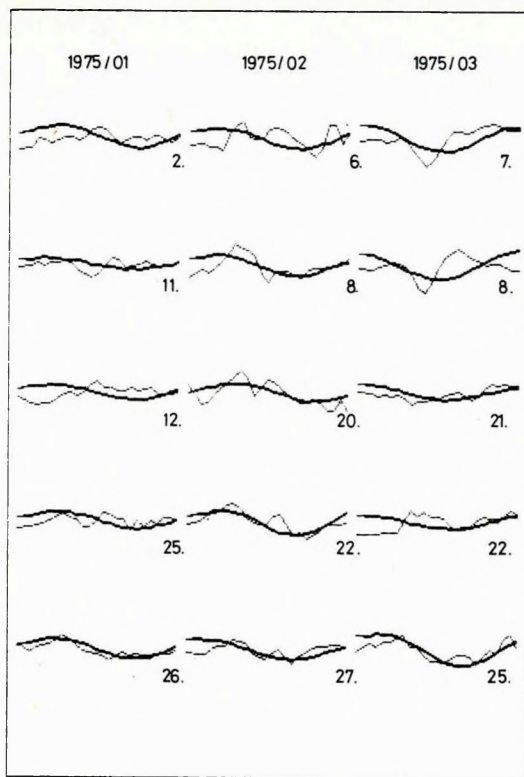

100. ábra. Az 1975. első negyedének H óraátlag adatai. A vízszintes beosztás napokat jelöl

Fig. 100. Hourly mean values of H for the first quarter of 1975. Horizontal scale in days

Рис. 100. Среднечасовые данные H первого квартала 1975 г. Деления на горизонтальной оси соответствуют суткам.

102. ábra. A vizsgált 3 hónap 5-5 nemzetközi nyugodt napjának H menete (vékony vonal) és a szűréssel előállított szabályos 24 órás komponens (vastag vonal)

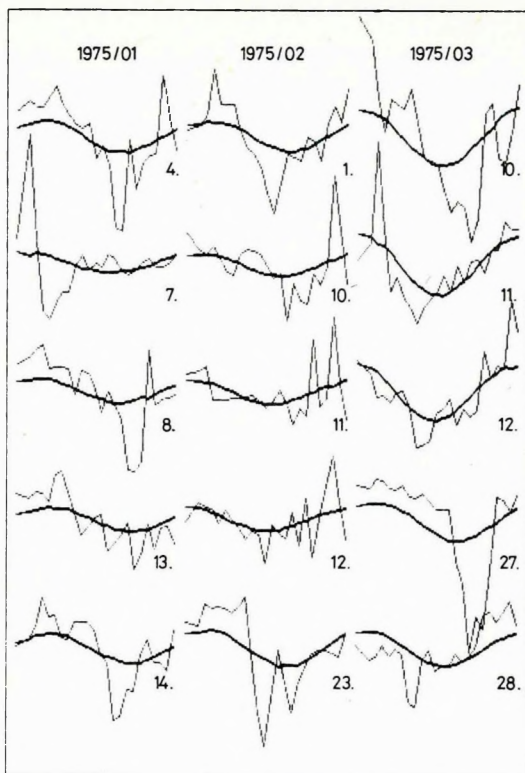
Fig. 102. Hourly mean values of H for the 5 quiet days (thin line) of the first quarter of 1975 and the Sq variation obtained by filtering (thick line)

Рис. 102. Ход H пяти международных спокойных дней каждого из изученных трех месяцев (тонкая линия) и правильная 24-часовая составляющая, полученная фильтрацией (жирная линия).

101. ábra. A 100. ábra adatsorának szűrési maradékaként előálló szabályos 24 órás periódusú komponens menete a vizsgált időszakban

Fig. 101. The 24 hour component obtained by filtering the data presented in Fig. 100

Рис. 101. Ход правильной составляющей с 24-часовым периодом, полученный в качестве остатка от фильтрации серии данных рис. 100.

103. ábra. A vizsgált 3 hónap 5-5 nemzetközi háborgatott napjának H menete (vékony vonal) és a szűréssel nyert szabályos 24 órás komponens (vastag vonal)

Fig. 103. Hourly mean values of H for the 5 disturbed days (thin line) and the D_s variation obtained by filtering (thick line)

Рис. 103. Ход H пяти возмущенных дней каждого из изученных трех месяцев (тонкая линия) и правильная 24-часовая составляющая, полученная фильтрацией (жирная линия).

ve megkezdjük a szlovákiai és a magyar mérések egybeszerkesztését és a szekuláris változások értelmezését.

1986-ban megkezdjük az esedékes hazai szekuláris hálózatmérést, ennek keretében felülvizsgáltuk és újramértük a szekuláris hálózat fő és tartalék pontjait. Célunk az elmúlt évtizedben 13 pontra redukált szekuláris hálózatunk felújítása és kiterjesztése néhányszor tíz megbízható pontra. 1986-ban a Dunántúl nagy részét, a Duna-Tisza közének középső és déli részét mértük fel, ill. néhány tiszántúli ponton mértünk.